

Dvadeset sedma obljetnica međunarodnog priznanja Hrvatske

15.01.2019.

Prije 27 godina hrvatsku su neovisnost, na današnji dan, zajedno priznale tadašnje članice Europske unije (EU), a Njemačka, koja je uz Vatikan odigrala ključnu ulogu u tom procesu, 15. siječnja uspostavila je i diplomatske odnose s Hrvatskom koja je istoga datuma, ali 1998. okončala i mirnu reintegraciju u ratu okupiranog hrvatskog Podunavlja.

Kada je Hrvatska 15. siječnja 1992. postala međunarodno priznata Domovinski rat je bio u jeku, a gotovo trećina države bila je pod okupacijom tadašnje Jugoslavenske narodne armije (JNA) i srpskih pobunjenika. Na svoje tada priznate granice Hrvatska je izišla tek po završetku mirne reintegracije istočne Slavonije i Podunavlja, odnosno šest godina kasnije.

U večeri priznanja prvi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman u emotivnom je obraćanju naciji poručio: "Današnji dan – 15. siječnja 1992. – biti će zlatnim slovima uklesan u cijelu, četrnaestostoljetnu povijest hrvatskog naroda na ovome prostoru, za nas

svetom tlu, između Mure, Drave, Dunava i Jadrana”. Svojim je suradnicima pak rekao: “Stvorili smo međunarodno priznatu Hrvatsku. Slavimo noćas, a onda zasučimo rukave na izgradnji nove demokratske države”.

Island – prva država koja je priznala Hrvatsku krajem 1991.

Kao prva međunarodno priznata država koja je priznala Hrvatsku ostat će zapamćen Island (19. prosinca 1991.), a istoga dana to je učinila i Njemačka, iako uz odluku da njezino priznanje na snagu stupa 15. siječnja 1992., zajedno sa ostalim članicama EU-a.

Dva dana prije EU-a, 13. siječnja 1992., Hrvatsku je priznala Sveta Stolica. Vatikan je priznanje Hrvatske i Slovenije najavio još 20. prosinca 1991. posebnim dokumentom kojim se odredio prema hrvatskom i slovenskom zahtjevu za diplomatskim priznanjem. Vatikanska diplomacija kao prva u svijetu, još je 3. listopada 1991. objavila da radi na hrvatskom međunarodnom priznanju. Dan nakon Svete Stolice, Hrvatsku je priznao i San Marino.

Nakon što je Hrvatsku priznala EU, tijekom 15. siječnja 1992. uslijedila su i priznanja Velike Britanije, Danske, Malte, Austrije, Švicarske, Nizozemske, Mađarske, Norveške, Bugarske, Poljske, Italije, Kanade, Francuske, Španjolske, Portugala, Irske, Luksemburga i Grčke. Dan poslije to su učinile i Argentina, Australija, Češka, Čile, Lihtenštajn, Novi Zeland, Slovačka, Švedska i Urugvaj. Do kraja siječnja 1992. Hrvatsku je priznalo još sedam država – Finska, Rumunjska, Albanija, Bosna i Hercegovina (BiH), Brazil, Paragvaj i Bolivija.

Potom su, među ostalima, uslijedila i priznanja Rusije (17. veljače), Japana (17. ožujka), Sjedinjenih Američkih Država (7. travnja), Izraela (16. travnja, iako su diplomatski odnosi uspostavljeni tek pet i pol godina kasnije) te Kine (27. travnja). Prva azijska država koja je priznala Hrvatsku bio je Iran (15. ožujka 1992.), a afrička, Egipat (16. travnja 1992.).

Hrvatska je 22. svibnja 1992. postala i članicom Ujedinjenih naroda, a 1. srpnja 2013. i 28. članicom EU-a.